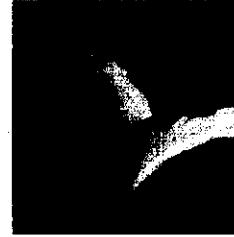
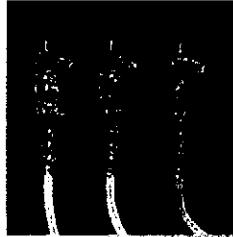

INSTITUTE
FOR
JEW
CO

OPPORTUNITIES FOR LIFE-LONG LEARNING

7504 SEVEN MILE LANE • BALTIMORE, MD 21208

INFO@RABBISILBER.COM • WWW.RABBISILBER.COM

***Ethics and Eros:
Timeless Lessons – Weekly Parsha Series***

Behar - Bechukosai: Vowing and Growing

Rabbi Shmuel Silber

May 13, 2015

**Sponsored by Joe and Galia Berry in commemoration of the yahrzeit
of Joe's mother Dora Robbins, Devora bas Ze'ev, z'l**

THIS COURSE IS DEDICATED IN MEMORY OF:

אסטור חייה זיל בת צבי ופרומה עלקא פיניגא בת מאיר ופשה לאה זיל נח בן אברהם ופיניגא זיל
תנהא נשמתה צורוות בצרור החיים

MAY THEIR SOULS BE BOUND IN THE EVERLASTING BOND OF LIFE

1. ויקרא פרק כו

(א) וידבר ייְהוָה לְמֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דֹּבֶר אֱלֹהִים יְהוָה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיכֶם אִישׁ כִּי יִפְלָא נֶדֶר בְּעַרְבָּה נְפַשְׁת לִקְיָנָק: (ג) וְהִיא עַרְבָּה הַזָּכָר מִבֶן עֲשָׂרִים שָׁנָה וְעַד בָּנְשָׁשִׁים שָׁנָה וְהִיא עַרְבָּה חֲמָשִׁים שֶׁקְלָבָסֶף בְּשֶׁקְלָל הַקָּדָשׁ: (ד) וְאַסְמָנָקָה הַזָּכָר עַרְבָּה שֶׁלְשִׁים שֶׁקְלָל: (ה) וְאַם מִבֶן-חֲמָשִׁים שֶׁנְּוִיְם וְעַד בָּנְשָׁשִׁים שָׁנָה וְהִיא עַרְבָּה תָּזָרְעָה עַשְׂרִים שֶׁקְלָל: (ו) וְאַם מִבֶן-חֲמָשִׁים שֶׁנְּוִיְם וְעַד בָּנְשָׁשִׁים שָׁנָה וְהִיא עַרְבָּה תָּזָרְעָה שֶׁקְלָל: (ז) וְאַם-מִבֶן-שָׁשִׁים שָׁנָה וּמִעַלָּה אַמְזָלָר וְהִיא עַרְבָּה חֲמָשָׁה עָשָׂר שֶׁקְלָל וְלִגְקָבָה עָשָׂר שֶׁקְלָל: (ח) וְאַם-מִדָּה הוּא מֻעָרְבָּךְ וְהַעֲמִידָוּ לִפְנֵי הַכֹּהֵן וְהַעֲרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן עַל-פִּי אֲשֶׁר תִּשְׁגַּב יָד הַנֶּדֶר יְעִירְכֶּנוּ הַכֹּהֵן:

1. And the Lord spoke to Moses, saying, 2. Speak to the children of Israel and say to them: When a man expresses a vow, [pledging the] value of lives to the Lord, 3. the [fixed] value of a male shall be as follows: From twenty years old until sixty years old, the value is fifty silver shekels, according to the holy shekel; 4. And if she is a female, the value is thirty shekels; 5. And if [the person is] from five years old until twenty years old, the value of a male shall be twenty shekels, while that of a female shall be ten shekels; 6. And if [the person is] from one month old until five years old, the value of a male shall be five silver shekels, while the value of a female shall be three silver shekels; 7. And if [the person is] sixty years old or over, if it is a male, the value shall be fifteen shekels, while for a female, it shall be ten shekels. 8. But if he is [too] poor to [pay] the valuation [amount], he shall stand him up before the kohen, and the kohen shall evaluate him according to how much the one who is vowing his value can afford.

2. ויקרא פרק כו

(ג) אִם־בְּחֻקָּתִי תָּלְכוּ וְאַתֶּ-מִצְוָתִי תָשִׁמְרוּ וְעַשְׂיָתֶם אֶתְכֶם:

3. If you follow My statutes and observe My commandments and perform them,

3. ויקרא פרק כו

(טו) וְאִם־בְּחֻקָּתִי תִּמְאֹסֵר וְאִם אֶת־מִשְׁפָטִי תִּגְעַל נְפַשְׁכֶם לְבָלָתִי עֲשָׂו אֶת־כָּל־מִצְוָתִי לְהַפְרָכָם אֶת־בְּרִיתִי:

15. and if you despise My statutes and reject My ordinances, not performing any of My commandments, thereby breaking My covenant

4. ספר החינוך מצוה שנ

מצוות מעריך אדם שיתן דמיו הקצובין בתורה

א. (א) לדון בערכי אדם, כלומר מי שאמר ערכyi עלי או ערך פלוני עלי, שיתן לכاهן כפי הערך שאמר ולא פחות, כמו שבא בכתב מפורש בזכר ונקבה ולפי השבון השני, שנאמר [ויקרא כ"ז, ב'] איש כי יפליא נדר בערך נפשות לי. וענין הערכין הוא מכל נדרי הקדש, ולפיכך חייבין עליהם משום לא יהל דברו ומשום בל תאהר לשלומו, ומשום ככל היוצא מפיו יעשה.

ב. מושרשי המצויה, לפי שהאדם לא ישתחף בעליונים זולתי בדברו, והוא כל החלק הנכבד שבו, וזה יקרה באדם נפש חייה, כדמותם אונקלוס והות באדם לרוח מלאה, כי שאר חלקי הגוף מותים הם, ואם יפסיד האדם זה החלק הטוב ישאר הגוף מת וככלוי אין חפץ בו. על כן נתחייב לקיים דברו במא שהוא משתמש בו בדברי שמים מכל מקום, כגון בהקדשות ובכל דברי הצדקות.

ג. וביתר כל ענייני העולם, אף על פי שלא נתיחרו בהן עשה ולאו, ציוו חכמים והזהירו כמה אזהרות שלא ישנה אדם בדברו. גם תקנו לקלל המשנה בדברו כל זמן שנעשה בעניין מעשה, וזהו עניין מי שפרע הנזכר להם בהרבה מקומות, שאמרו בו דברים ומעות קאי באבל אמרו וכו', כמו שבא בגמרה בפרק הזהב [ב"מ מ"ד ע"א]. וכבר הארכתי הורבה בשרשבי שbowות ונדרים בסדר וישמע יתרו לא עשה ה'.

5. כלי יקר ויקרא פרשタ בחקותי פרק כז פסוק ב'

(ב) איש כי יפליא נדר וגורה. סמך פרשה זו לקלילות לומר שישראל נודרים בעת צרה כי יעקב שהיה נודר בעת צרה ליתן מעשר מכל, אבל לא כי יעקב מכל יוכל כי יעקב גם אחר שעברה הצרה לא סר מן הדרך הטוב, אבל לדורות זה דרכם כטל למו שנודרים בעת צרה ובעבור סופה צרה וצוקה הם מתחרטים ושבים לسورם.

6. בעל שם טוב על התורה

בערך נפשת לה... מה נסכה פרשת עריכין לפ' התוכחה ? – למדנו, שאם אחרי כל קללות התוכחה שניתנו על ראשינו, אחרי כל היסורים והעינויים הנוראים שספגנו, עדין אנו מחזיקים מעמד ונשארנו יהודים נאמנים – אנו כدائים להערכה, יש לנו ערך גדול.

7. יודעך רעוני (פרשת בחקתי)

איש כי יפלא נדר בעריך נפשת לה: (יקרא כ, ב')

ספר ויקרא נחום בדיני ערכים ונדרים. מיקומה של פרשה זו נראה תהלה במקצת, שכן אין בה סיכון בספר, כי אם עיסוק בנושא חדש לגמרי. לכוארה, טبع יוזר שבהתימת ספר ויקרא חופיע פרשה בעלת גוון סכומי, ואילו פרשיות הערכים חמוצה את זקומה בתוכמי הספר.

מבט כולל על ספר ויקרא מגלה כי סיומו של הספר משלים את תחילתו, בבחינת 'סימן במא שפתחה'. בפתח הספר מופיעים דיניגם של הקרבנות המובאים כאותן ולעתורי, בתרות נדר ונדרבה,^๔ ובהתימת הספר מצוינים דיני הנדרים, המובאים אף הם מרצונו הטוב של הארט. רוזוקא ספר ויקרא, שכולו דרישות מדיקות, עוסק בראשיתו ובאחריתו בנדרה. מבנה הספר מעמיד בנקודת חוכחות הארט, אך קווי המתאר שלו הם פרשיות הנדרים והנדבות - המעשים הנוגעים מפומק נפשו של האדם ונוחנים ביטוי למדיבות לבו.

כשותורת התורה את קרבנות התוכה של המודדים, היא טורחת להזכיר לקודם שאלות
אין עומדים בפני עצם, אלא נרגים יחד עם קרבנות הנדר והנדבה.

היסוד הולוגנטרי מתחוה תשתיית לקבלת התורה מראשיתו. שירות חיים, שקדמה
לקבלת התורה מלמדת כי הקשר הראשוני עם צור ישראל נובע מרצון החופשי של
העם. השירה שפרצה ממעין ליבם של ישראל בשבח והודיה, היא בבחינת הינה
לקבלת על חורה ומצות. עם ישראל כלו נידב מלבו את שירות התורה, עוד בטרם
נכפתה עליהם תורה ניגית.

דברים דומים אומר רבנו יונה כייחס לקדמת גאותה לתחפה.³¹ בברכת גאותה אנו

מודים לקב"ה על החסיד הגROL שעשה עמו כשהוציאו מבית עבדים. כרזה זו, המתגוננת
כשיר הלל, קודמת לעבודת המשיח הבאה לידי ביטוי בתחפה העמידה. ההודיה היא
בחינת הינה הלב לעבודה שבלב.